

VICECONSELLERIA DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA DEL DEPARTAMENT DE CULTURA DEL GOVERN BASC, *Plan General de Promoción del Uso del Euskera/Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia*, Vitòria-Gasteiz, 1999, Servei Central de Publicacions del Govern Basc, 92 + 84 pàg. (edició bilingüe castellà-basc).

El Pla general de promoció de l'ús de l'euscar (a partir d'ara el PGPUE o simplement *el Pla*) va ser elaborat i aprovat pel Consell Assessor de l'Euscar el 24 de juny de 1998 i aprovat el mateix any pel Consell de Govern Basc. El PGPUE, tal com queda definit, «és un pla estratègic per continuar avançant en la normalització lingüística; [...] un instrument bàsic que ha d'ajudar els poders públics responsables de la política lingüística a centrar llur activitat».

Els vectors prioritaris del Pla són:

- Consensuar els objectius als quals s'ha d'arribar, a fi d'adequar els programes d'actuació.
- Efectuar una anàlisi profunda dels pressupostos destinats a la promoció de l'ús del basc i fixar-ne les prioritats.
- Millorar la coordinació entre les institucions públiques i encarrilar la relació amb altres empreses i associacions.

El Consell Assessor de l'Euscar, creat fa anys, però que va tenir una remodelació important el 1996, està format per alts representants del Govern basc (Presidència, Cultura, Educació, Administració pública,

Euskal Telebista), altres administracions (les tres diputacions forals, Associació de Municipis Bascos i Mancomunitat de Municipis Euskalduns), la Reial Acadèmia Basca-Euskaltzaindia i un bon nombre d'experts. Funciona en règim de Ple, de Comissió Permanent —presidits aquests dos òrgans pel *lehen-dakari*— i de diverses comissions.

A la presentació d'aquesta obra que recull el PGPUE (titulada *Mirant al futur*) la consellera de Cultura M. Carmen Garmendia recorda que l'autogovern en els seus inicis «va permetre la consolidació, la unificació i l'extensió de l'euscar a tots els àmbits, especialment amb la creació de la radiotelevisió basca, l'establiment dels models lingüístics en el sistema educatiu i l'enfortiment de l'alfabetització i euskaldunització d'adults» i com hi van ser d'ajuda el paper de la Secretaria General de Política Lingüística i del Consell Assessor. No s'està de dir que gràcies als participants «es van apaivagar les discrepàncies i es van conjuminar criteris entorn de moltes de les diferències existents». Aquesta citació és prou il·lustrativa per fer-nos una idea de la situació de la qual es partia.

El Consell Assessor en aquell

moment, segons Garmendia, va col·laborar intensament a conciliar les diferents opinions existents entre el model de llengua unificada i els dialectes. El clima positiu creat i la consolidació d'uns criteris bàsics comuns van comportar l'enfortiment de la Secretaria General i la transformació del Consell amb la incorporació d'experts en sociolingüística i de persones de reconeguda trajectòria en el món de la llengua basca. Aquests fets van propiciar uns convenis amb Euskaltzaindia i amb associacions dedicades a adaptar l'èuscar a les noves necessitats. Acaba expressant Garmendia que el PGPUE «és un instrument imprescindible per unificar les forces, fixar criteris, consolidar punts forts i solucionar mancances».

La introducció s'ha encarregat a José Antonio Ardanza, antic *lehen-dakari*, sota el mandat del qual es va aprovar el PGPUE. Ardanza, en un text que titula *Un Pla que pot complir-se*, assenyala que el coneixement del basc «s'havia erigit ja en signe de prestigi social i intel·lectual i el bilingüisme efectiu en objectiu compartit per la immensa majoria i assolible a llarg termini». L'*exlehen-dakari* destaca, satisfet, una dada del Pla, que «l'èuscar, per primera vegada a la seva història, no retrocedia, sinó que avançava socialment i territorialment».

La publicació que ressenyem s'estructura en tres parts. La prime-

ra, la més extensa, està dividida, al seu torn, en I. Introducció, II. Anàlisi sobre l'eficàcia de les polítiques lingüístiques a Euskalherria i III. El PGPUE pròpiament dit.

En el Pla s'estudien, com en tot pla estratègic, els punts forts i els punts febles. Els àmbits estudiats són: ensenyament, família, lleure, esport, cultura, televisió, ràdio, premsa escrita, producció editorial, publicitat, euskaldunització i alfabetització d'adults, àmbit laboral, religió, administració i planificació del corpus i qualitat de l'èuscar.

A continuació, un capítol bàsic, recursos materials i humans de l'actual política lingüística, sense els quals no seria possible realitzar-la. Cal assenyalar que el que al País Basc anomenen «despesa suplementària del basc» era de 15.479.000.000 pessetes l'any 1997. D'aquest import més de la meitat (el 55 %) va destinat a euskaldunització i alfabetització d'adults; el segon capítol més dotat (21 %) és mitjans de comunicació; el tercer (11 %), despeses de personal. Com a dada comparativa amb Catalunya, el 1998 la despesa de la Direcció General de Política Lingüística —incloses les subvencions al Consorci per a la Normalització Lingüística i el TERMCAT, però excloses les partides d'ensenyament, universitats, Escola d'Administració Pública i altres— era de prop de 1.900.000.000 pessetes.

L'índex de la segona part es desglossa en factors que incideixen en

la política lingüística (es distingeix entre amenaces i oportunitats) i reptes principals per als propers deu anys. Aquí el PGPUE distingeix entre objectiu principal, objectius estratègics, i objectius específics i propostes d'actuació.

Els objectius estratègics són tres: la transmissió del basc, l'ús social del basc (la prestació de serveis en basc) i la qualitat de la llengua. Els objectius específics relacionats amb el primer dels objectius estratègics són ensenyament, euskaldunització i alfabetització d'adults, i transmissió familiar. Pel que fa al segon d'aquells objectius, administració, nuclis més bascòfons, noves tecnologies de la informació i la comunicació, àmbit laboral, lleure, esport i religió. Quant al tercer, planificació del corpus i qualitat de l'èuscar, premsa escrita, producció editorial, ràdio, televisió, publicitat i cultura.

A la tercera part de l'obra tenen cabuda les fases d'elaboració del PGPUE i l'estructura i relació dels membres del Consell Assessor i de totes les comissions. Aquestes són de Mitjans de Comunicació i Cultura, Toponímia, Coordinació Institucional, Desenvolupament Legislatiu i Seguiment del Pla.

En annex, hi figura el text del Decret 156/1996, de 18 de juny, de transformació del Consell Assessor de l'Èuscar.

En resum, la publicació recull un document aprovat, el PGPUE, que és una eina de treball col·lectiva de la comunitat basca. El llibre ens permet conèixer l'actuació de les administracions del País Basc i de bona part de la societat d'aquells país en el procés de normalització de la seva llengua pròpia, que partia d'una situació d'ús molt més desavantajosa que la del català.

Josep PUIG I PLA

Maria do Carmo HENRÍQUEZ SALIDO, María Nieves DE PAULA POMBAR, *Pre-fijación, composición y parasíntesis en el léxico jurídico y de la legislación*, Vigo, Universade de Vigo, 1998, 236 pàg., ISBN 84-922339-2-3.
—, *La sufijación en el léxico de la jurisprudencia y de la legislación*, Vigo, Universidade de Vigo, 1999, 328 pàg., ISBN 84-922339-4-X.

La publicació d'aquests dos llibres excel·lents i complementaris constitueix una molt bona notícia per als estudis sobre el llenguatge jurídic, perquè permetran fer un

important pas endavant en el coneixement dels usos específics de la llengua pròpia del món del dret. Es tracta d'una aportació d'una gran utilitat, centrada sobretot en l'anàli-